
Sameiginleg skipulagsnefnd og skipulagsfultrúi sveitarfélaga

Torfi Jóhannesson

Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi

Áskorunin!

Sífelld fleiri verkefni sveitarfélaga krefjast mannfjölda eða sérhæfingar sem fæst sveitarfélög ráða við.

Viðbrögð

1. Stækka sveitarfélög upp í 5.000-10.000 íbúa
  2. Auka samvinnu.
  3. Endurvekja þriðja stjórnsýslustigið
-

Sveitarfélagið Vesturland

- 15 000 manns
  - Næði frá Akranesi til Ólafsvíkur og Búðardals
  - Þrjú svæði:
    - Akranes/Borgarfjörður
    - Snæfellsnes
    - Dalir
-

Hvað er langt í ráðhúsið?

	Borgarnes	Akranes
Ólafsvík	121	158
Grundarfjörður	103	140
Stykkishólmur	98	135
Búðardalur	80	117
Borgarnes		37

Lýðræðið!

- Nú eru 68 kjörnir fulltrúar á Vesturlandi
- Í sveitarfélaginu “Vesturland” yrðu 15
  - ... 0,7 í Dalabyggð!

Niðurstaða:

- Sveitarfélög með 5.000 – 10.000 íbúa verða of landstór
  - Vandamál við aðgengi íbúa að þjónustu
  - Vandamál við fjölda fulltrúa í sveitarstjórn
-

Samvinna sveitarfélaga

- Sveitarfélög séu sjálfstæð stjórnvöld sem er stjórnað af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins,
- Skipulag og starfsaðstæður sveitarfélaga séu þannig að þau geti sjálf borið ábyrgð á framkvæmd verkefna sem þeim er falið að sinna,
- Þeir einir eru kjörgengir í nefndir, ráð og stjórnir sem hafa kosningarrétt í sveitarfélaginu

---

Skipulagsmál

- Ný skipulagslög setja miklar hæfniskröfur fyrir embætti skipulagsfulltrúa
  - Í mörgum sveitarfélögum hefur dregið mjög úr umsvifum á sviði skipulagsmála
  - Flest sveitarfélög leita leiða til að draga úr rekstrarkostnaði
-

Vesturland

Nokkur sveitarfélög hafa rætt möguleika á samstarfi um embætti skipulagsfulltrúa og SSV hefur unnið greiningu á leiðum.

Nokkrar leiðir

1. Eitt sveitarfélag þjónusti annað/önnur
+ einfalt og skýr skipting ábyrgðar
- valdahlutföll milli sveitarfélaga raskast
2. Byggðasamlag um skipulagsmál.
+ hefur verið reynt með góðum árangri
- lýðræðishalli og hættu á að skipulagsnefnd verði “óvirk”

...leiðir framh.

3. Fela SSV að annast verkefnið
+ SSV annast mörg verkefni fyrir sveitarfélögin og er hlutlaus aðili
- Skv. skipulagslögum fer skipulagsfulltrú með ákvörðunarvald um “rétt og skyldu” íbúa og þann rétt má ekki framselja til landshlutasamtaka
  4. Byggðasamlag um ráðningu skipulagsfulltrúans en samningur við SSV um þjónustu við byggðasamlagið
-

Byggðasamlag um skipulagsfulltrúa

- Verkefnið er í raun fært til SSV en er formlega aðskilið frá öðrum rekstri og umsýslu.
  - Hægt er að greina á milli sveitarfélaga sem eru meðlimir og sveitarfélaga sem kaupa þjónustu
  - Öll sveitarfélögin halda óskoruðu skipulagsvaldi
  - Auðveldar vinnu við mögulegt svæðisskipulag
-